

Zonde van de tijd om met je laptop in de collegezaal te zitten (Wouter Hesseling)
Lees onderstaand artikel

De universiteiten zijn weer begonnen deze maand.

Een ding is niet meer weg te denken uit veel collegezalen: de laptop. Handig om snel mee te kunnen typen, maar het apparaat kan er ook voor zorgen dat studenten eerder zijn afgeleid. Bovendien blijkt uit onderzoek dat studenten informatie minder goed opnemen wanneer ze meetypen in plaats van meeschrijven.

⁂Het roept de vraag op of studenten zelf verantwoordelijk zijn voor het leren studeren, of dat docenten hierbij ook een belangrijke rol spelen. "De huidige generatie studenten kan zo snel typen dat ze wat gezegd wordt bijna letterlijk overschrijven", stelt Paul Kirschner, hoogleraar onderwijspsychologie aan de Open Universiteit. "Maar zo gaat informatie het ene oor in en weer tien vingers uit. Je hersenen verwerken het niet."

Een motorisch geheugenspoor

Wie schrijft daarentegen, maakt een motorisch geheugenspoor waardoor een uitgebreider patroon van hersenactiviteit kan plaatsvinden. Kirschner verwijst naar meerdere onderzoeken waaruit blijkt dat studenten die met de laptop aantekeningen maken flink lager scoren bij tentamens dan degenen die dat met de hand doen. "Het verschil is tot w

el één en een kwart punt."

Daarnaast raken studenten veel sneller afgeleid wanneer ze op een laptop werken. Het was voor Yra van Dijk, hoogleraar moderne Nederlandse letterkunde aan de Universiteit Leiden, de reden om laptops voortaan uit haar colleges te weren.

"Docenten zijn verantwoordelijk voor het leren studeren. Studenten kunnen een heleboel, maar het bijbrengen van concentratie, een academische discipline, is onze verantwoordelijkheid." Ze maakte haar beslissing wereldkundig met een tweet.

Eerstejaarsstudenten Dennis en Loes maken het liefst aantekeningen op hun laptop, maar voor het college van Van Dijk moeten ze een uitzondering maken. "Papier gebruiken is uiteindelijk niet echt een probleem", zegt Loes. Dennis schrijft voor dit college alles met de hand mee, waarna hij zijn notities overtypt om deze in zijn laptop te kunnen opslaan.

Geen universeel laptopbeleid

In veel collegezalen is het gebruik van laptops nog altijd toegestaan. "De docenten zijn nogal terughoudend", vermoedt Van Dijk. Daarnaast gelooft de hoogleraar dat studenten zelf vaak niet op de hoogte zijn van de invloed die het laptopgebruik kan hebben op hun studieprestaties.

"De beslissing van Yra van Dijk leidde onmiddellijk tot een discussie binnen de universiteit, onder meer over het bestaan van een 'laptopbeleid'", zegt Mirjam de Baar, vice-decaan van de faculteit van Van Dijk.

Uit navraag bij het universiteitsbestuur en docenten blijkt dat er geen beleid bestaat, en er onwetendheid bestaat onder docenten. "Ik denk niet dat al onze docenten op de hoogte zijn van het onderzoek naar laptops in hoorcolleges", zegt De Baar.

Ik heb volwassenen in de collegezaal zitten. Die moeten zelf beslissingen nemen.

Jeroen Janssen

In de collegezaal van Jeroen Janssen zit de meerderheid van de studenten met een laptop. Janssen, als onderwijskundige verbonden aan de Universiteit Utrecht, onderzoekt computerondersteund leren en is op de hoogte van de onderzoeken die Paul Kirschner aanhaalt. Toch vindt hij het niet nodig om de laptops zijn colleges te weren. "Ik heb hier volwassenen in de collegezaal zitten, en zij moeten zelf hun beslissingen nemen. En wie besluit niet op te letten tijdens zijn hoorcollege? Dat is hun eigen verlies."